

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

JEDANAESTI KVARTALNI IZVJEŠTAJ O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU
PROCESA INTEGRACIJE CRNE GORE U EVROPSKU UNIJU,
za period jul - septembar 2016.

Podgorica, novembar 2016.

SADRŽAJ:

1. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije.....	3
2. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.....	7
2.1 Informisanje javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji.....	8
2.2 Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u pregovaračkom procesu.....	10
3. Sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.....	11
4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom Evropske unije.....	13
5. Instrument pretpripravnog podrške – IPA.....	17
5.1. IPA 2007-2013 (IPA I).....	17
5.1.1. I komponenta Ipe – Podrška tranziciji i jačanju institucija.....	17
5.1.2. II komponenta Ipe – Prekogranična saradnja.....	17
5.1.3. III komponenta Ipe – Regionalni razvoj.....	18
5.1.4. IV komponenta Ipe – Ljudski resursi.....	18
5.1.5. V komponenta Ipe – Ruralni razvoj.....	18
5.1.6. Višekorisnički programi Ipe.....	19
5.1.7. Zapadnobalkanski investicijski okvir (ZIO).....	19
5.1.8. Programi EU.....	19
5.1.9. Ostalo.....	19
5.2. IPA 2014-2020 (IPA II).....	20
5.2.1. Regionalna i teritorijalna saradnja.....	20
5.2.2. Javnost i vidljivost.....	21

1. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije

Nastavljen je pozitivan kontinuitet u dijalogu Crne Gore s predstavnicima institucija i država članica Evropske unije:

Predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović** boravio je 21. VII 2016. u zvaničnoj uzvratnoj posjeti Republici Italiji, na poziv predsjednika Italije **Serđa Matarele (Sergio Mattarella)**. Tokom posjete Italiji predsjednik Vujanović susreo se i sa predsjednikom Senata Italije **Pietrom Grasom (Pietro Grasso)**. U kontekstu politike proširenja EU, Matarela je istakao da Italija snažno podržava ulazak Crne Gore u NATO i EU i zajednički konstatovano da će punopravno članstvo naše zemlje u Aliansi označiti novi kvalitet i doprinos stabilnosti Balkana i Evrope.

Predsjednik Skupštine **Darko Pajović** razgovarao je 4. IX 2016. sa predsjednikom Vanjskopolitičkog odbora Evropskog parlamenta **Elmarom Brokom**, na marginama **Međuparlamentarne konferencije o Zajedničkoj vanjskoj i bezbjednosnoj politici i Zajedničkoj bezbjednosnoj i odbrambenoj politici** koju je u Bratislavi organizovao Nacionalni savjet Slovačke Republike, u okviru slovačkog predsjedavanja EU. Na marginama konferencije Pajović se sastao i sa ministrom vanjskih poslova Slovačke Republike **Miroslavom Lajčakom (Miroslav Lajčák)**.

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Darko Pajović** boravio je 27-29. IX 2016. u Briselu gdje se 27. IX 2016. susreo sa predsjednikom Donjeg doma Parlamenta Kraljevine Belgije **Zigfridom Brakeom (Zigfrid Brake)**, 28. IX 2016. imao izlaganje pred članovima **Radne grupe za Zapadni Balkan u Vanjskopolitičkom odboru Evropskog parlamenta** i na sastanku političke grupacije **Zelenih u Evropskom parlamentu** i 29. IX 2016. razgovarao s evropskim komesarom za susjedsku politiku i pregovore o proširenju **Johanesom Hanom (Johannes Hahn)**, i generalnim sekretarom Parlamentarne skupštine NATO-a **Dejvidom Hobsonom (David Hobbs)**.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Milo Đukanović** učestvovao je 4. VII 2016. na Samitu „Pariz Balkan 2016“, na poziv francuskog predsjednika **Fransoa Olanda (François Hollande)**. Skup u Parizu održan je u okviru Berlinskog procesa, s ciljem dalje podrške zemaljama Zapadnog Balkana u njihovom približavanju EU jačanjem regionalne ekonomske saradnje i postavljanjem

čvrstih osnova za bolje povezivanje i održivi rast cijelog regiona. Na Samitu u Parizu pored domaćina i predsjednika vlada šest zemalja Zapadnog Balkana, učestvovali su visoki zvaničnici Austrije, Njemačke, Italije, Hrvatske i Slovenije, visoka predstavnica za vanjsku politiku i bezbjednost EU **Federika Mogerini** (*Federica Mogherini*), komesar EU za susjedsku politiku i pregovore o proširenju **Johanes Han** (*Johannes Hahn*), komesarka EU za mobilnost i transport **Violeta Bulc**, komesar za kulturu, obrazovanje i mlade **Tibor Navračić** (*Tibor Navracsics*), kao i čelnici međunarodnih finansijskih institucija. Na dnevnom redu Samita, bila su, između ostalog, pitanja migracija, saradnje u oblasti sigurnosti, borbe protiv terorizma i radikalizacije, kao i otvaranja evropske perspektive regiona. Istog dana u Parizu su održani sastanci šefova diplomatičke službe na kojem su učestvovali državni sekretar za evropske integracije **Aleksandar Andrija Pejović**, i ministara ekonomije na kojem je učestvovati ministar ekonomije **Vladimir Kavarić**. Na marginama Samita održan je i Forum mladih na kojem je učestvovao ministar prosvjete **Predrag Bošković**. Predsjednici vlada su na Samitu usvojili *Deklaraciju predsjedavajućeg* kojom je deklarisana politička podrška saradnji zemalja Zapadnog Balkana i date smjernice za budući razvoj Berlinskog procesa. Nakon sastanaka na visokom nivou, premijer Đukanović je, zajedno sa kolegama iz regiona, potpisao *Sporazum o osnivanju Regionalne Kancelarije za saradnju mladih Zapadnog Balkana (RYCO)*.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Milo Đukanović** sastao se 8. VII 2016., tokom Samita NATO-a u Varšavi sa kancelarkom Savezne Republike Njemačke **Angelom Merkel**, kojom prilikom je zahvalio Njemačkoj, kao i kancelarki Merkel lično na kontinuiranoj pomoći i podršci koju pruža Crnoj Gori u procesu evropskih i evroatlantskih integracija.

Predsjednik Vlade **Milo Đukanović** razgovarao je 20. VII 2016. u Podgorici sa **šefovima misija država članica EU**. Sastanak je organizovala Ambasada Slovačke u saradnji s Delegacijom Evropske unije u Podgorici, povodom početka šestomjesečnog predsjedavanje te države Savjetom Evropske unije. U ime zemalja članica EU i slovačkog predsjedništva ambasador **Roman Hlobenj** je pohvalio lidersku ulogu Crne Gore u procesu integracije u NATO i EU.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Milo Đukanović** boravio je 15. IX 2016. u Strazburu, Francuska, gdje je učestvovao na **sastanku Odbora za vanjske poslove Evropskog parlamenta** i prisustvovao **inauguralnom sastanku Grupe prijatelja Crne Gore u Evropskom parlamentu**. Đukanović je članove Odbora upoznao sa rezultatima u pregovaračkom procesu sa EU, kao i planovima za sprovođenje reformi i ispunjavanje obaveza na preostalim dionicama do punopravnog članstva. Premijer Đukanović se tokom boravka u Strazburu susreo i sa generalnim sekretarom Savjeta Evrope **Torbjornom Jaglandom (Thorbjørn Jagland)**.

2. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji

Ukupan bilans rezultata Crne Gore u dosadašnjem toku pregovaračkog procesa su 24 otvorena poglavlja od čega su dva privremeno zatvorena.

U izvještajnom periodu u procesu pregovora realizovane su sljedeće aktivnosti:

Održani su sastanci o završnim mjerilima za pregovaračka poglavlja 12. Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika i 13. Ribarstvo.

Vlada je 21. VII 2016. usvojila II kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2016 – 2018. U prva dva kvartala 2016. planirano je ukupno 139 obaveza, od čega je ispunjeno 95, odnosno 68%. Od 103 zakona i podzakonska akta realizovano je 70, odnosno 68%. Takođe, od 36 strategijskih dokumenata, ispunjeno je 25, što čini 69 odsto.

Vlada je 28. VII 2016. usvojila polugodišnje izvještaje o realizaciji Akcionih planova za 23. pregovaračko poglavlje – Pravosuđe i temeljna prava i 24. pregovaračko poglavlje – Pravda, sloboda i bezbjednost, za period januar-jun 2016.

Od ukupno 242 prispjele mjere u Akcionom planu za 23. poglavlje realizovano je ili se u kontinuitetu realizuje 197 mjera odnosno 81%. Iz Akcionog plana za 24. poglavlje za realizaciju je dospjelo ukupno 186 mjera, od čega su realizovane 64 mjere (34 %), dok se u kontinuitetu realizuje 85 mjera (46 %).

Vlada je 28. VII 2016. usvojila Nacionalnu strategiju za prenošenje, sprovođenje i primjenu pravne tekovine EU u oblasti životne sredine i klimatskih promjena s Akcionim planom za period 2016-2020.

2.1 Informisanje javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji

Tokom izvještajnog perioda su realizovane sljedeće aktivnosti:

6. VII 2016. - Održan briefing s predstvincima medija: U organizaciji MVPEI i Fondacije Konrad Adenauer, održan je briefing s predstvincima medija, povodom obilježavanja četvrte godišnjice od početka pristupnih pregovora i otvaranja pregovora u poglavljima 12. Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor i 13. Ribarstvo. S novinarima su razgovarali državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač ambasador Aleksandar Andrija Pejović i generalna direktorica za poljoprivredu i ribarstvo u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja i članica Pregovaračke grupe zadužena za 12. i 13. poglavje Danijela Stolica.

27. VII 2016. - Održana javna debata „Pregovori o pristupanju EU: četvrta godišnjica uspješnog rada“: Povodom obilježavanja četvrte godišnjice od otvaranja pristupnih pregovora, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija i Fondacija Konrad Adenauer, organizovali su javnu debatu „Pregovori o pristupanju EU: četvrta godišnjica uspješnog rada“. Na skupu su govorili državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač ambasador Aleksandar Andrija Pejović i članovi Pregovaračke grupe: Snežana Radović, Daliborka Pejović, Danijela Stolica, Ljiljana Simović, Angelina Živković, Nikola Vukićević i Andelko Lojpur, kao i direktor Fondacije Konrad Adenauer za Srbiju i Crnu Goru Norbert Bekman Dirkes.

30. VII 2016. - Članovi Međunarodne unije socijalističke omladine posjetili MVPEI: Državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač ambasador Aleksandar Andrija Pejović primio je članove Međunarodne unije socijalističke omladine koji borave u Crnoj Gori povodom učešća na Balkanskom okruglom stolu na temu: „Demokratija i borba protiv desničarskog ekstremizma“. Ambasador Pejović je upoznao goste s radom Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, s posebnim fokusom na realizaciju ključnih vanjskopolitičkih prioriteta – članstva u EU i NATO-u.

8. IX 2016. – v.d. generalnog direktora za evropske poslove u Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija Miodrag Radović

govorio na otvaranju seminara "Ljudski resursi organizacija civilnog društva za praćenje procesa evropskih integracija" koji je održan u Budvi. Na seminaru su učestvovali predstavnici nevladinih organizacija iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije i Srbije. Seminar koji je dio projekta "Regionalna konvencija o evropskoj integraciji" realizovan je u okviru saradnje Evropskog pokreta u Crnoj Gori sa Evropskim pokretom u Srbiji, Evropskim pokretom u Albaniji i Istraživačkim centrom Slovačke asocijacije, uz finansijsku podršku Međunarodnog Višegradskog fonda. Na otvaranju skupa su govorili predsjednik Evropskog pokreta u Crnoj Gori Momčilo Radulović i ambasadorka Poljske u Crnoj Gori NJ.E. Irena Tatažinska.

19. IX 2016. – v.d. generalnog direktora za evropske poslove u Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija Miodrag Radović učestovao je u Briselu na sastanku političkog dijaloga predsjedavajuće Trojke EU koju čine Holandija, Slovačka i Malta: Sastanak, koji su organizovali slovačko predsjedništvo EU i Centar za evropsku politiku, bio je posvećen potrebi boljeg komuniciranja procesa proširenja EU i evropske integracije.

22. IX 2016. - Novinari iz država članica EU posjetili Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija: Vršioci dužnosti generalnog direktora za evropske poslove i generalne direktorice za koordinaciju programa pomoći EU, Miodrag Radović i Ivana Glišević Đurović, primili su grupu novinara iz država članica EU koji su posjetili Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija. Radović je predstavio rad Ministarstva i upoznao novinare s rezultatima koje je Crna Gora ostvarila u procesu pristupanja EU i NATO-u, s fokusom na sprovođenje ključnih reformi u oblasti vladavine prava koja je zajednički imenitelj oba integracijska procesa.

23. IX 2016. – Predstavnici civilnog sektora iz južnog Kavkaza posjetili Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija: Vršioci dužnosti generalnih direktora za bilateralne i evropske poslove Snežana Radović i Miodrag Radović i direktorica Direkcije za regionalne organizacije i inicijative Vana Vojinović, primili su danas predstavnike civilnog sektora iz južnog Kavkaza koji borave u Crnoj Gori u okviru projekta „Izgradnja nove konstrukcije mira, sigurnosti i staničnosti u južnom Kavkazu“. Predstavnici MVPEI su predstavili dosadašnji rad i rezultate ostvarene u sprovođenju

strateških vanjskopolitičkih prioriteta koji se odnose na članstvo Crne Gore u EU i NATO-u, te unapređenju odnosa sa susjedima i intenziviranju regionalne saradnje.

26. IX 2016. - U Podgorici obilježen Evropski dan jezika: U organizaciji Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, Ministarstva prosvjete i Gimnazije "Slobodan Škerović", u Podgorici je svečano obilježen Evropski dan jezika. Tim povodom, učenici Gimnazije su kroz performanse na engleskom, francuskom, njemačkom, italijanskom, španskom i ruskom jeziku ukazali na jezičko bogatstvo i evropske vrijednosti.

2.2. Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u pregovaračkom procesu

Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u izvještajnom periodu obilježilo je razmatranje više dokumenata iz pregovaračkog procesa, kao i redovne aktivnosti u okviru parlamentarne diplomatiјe.

U okviru **nadzorne uloge** u procesu pregovora sa Evropskom unijom, Odbor je razmotrio ukupno devet dokumenata iz pregovaračkog procesa.

Na 50. sjednici Odbora, održanoj 20. jula, koja je bila zatvorena za javnost, razmotreni su izvještaji o pregovaračkim poglavljima 5 – Javne nabavke, 10 – Informatičko društvo i mediji, 20 – Preduzetništvo i industrijska politika i 30 – Vanjski odnosi.

Na 51. sjednici održanoj 16. septembra, Odbor je razmotrio Deveti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period januar – mart 2016. godine, Prvi i Drugi kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore EU 2016 – 2018, za period januar – mart i april – jun 2016. i Priloge Izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2016. godinu, za period 1. septembar 2015. – 20. maj 2016. i 20. maj – 1. septembar 2016.

U okviru **parlamentarne diplomatiјe**, u Bratislavi je 10. i 11. jula održan Sastanak predsjedavajućih Konferencije odbora za evropske poslove parlamenta Evropske unije (COSAC), na kojem su učestvovali zamjenica predsjednika Odbora Marija Maja Ćatović i član Odbora Danko Šarančić. Na

sastanku je bilo riječi o prioritetima šestomjesečnog predsjedavanja Slovačke Savjetom EU, socijalnoj dimenziji EU i Kohezionoj politici.

3. Sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

VI sastanak Pododbora za inovacije, ljudske resurse, informatičko društvo i socijalnu politiku održan je u Podgorici 6-7. VII 2016. Sastanak su otvorili državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač ambasador Aleksandar Andrija Pejović i zamjenik šefa jedinice za Crnu Goru u Generalnoj direkciji EK za susjedsku politiku i pregovore o proširenju Tomas Haglajtner. Tokom sastanka su razmotrene aktivnosti u oblasti razvoja ljudskih resursa, reforme douniverzitetskog i visokog obrazovanja, politike obrazovanja, iskustva i planovi u dijelu programa Erasmus+, kao i platforme Zapadnog Balkana za obrazovanje i obuku. Razmotrene su teme iz oblasti istraživačke i inovacione politike i informatičkog društva i medija. U svim oblastima, akcenat je bio na daljem usklađivanju domaćeg zakonodavstva s evropskim propisima, njegovom sprovođenju, kao i na postojećim administrativnim kapacitetima.

U Briselu je 7. VII 2016. održan ***VII sastanak Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenциju***. Na sastanku su razmotrene aktivnosti u oblastima bankarstva, osiguranja i ostalih finansijskih usluga, kretanja kapitala i platnog sistema, zaštite potrošača i zdravlja, prava osnivanja i slobode pružanja usluga, kao i intelektualnih, industrijskih i komercijalnih prava i javnih nabavki. Zakon o privrednim društvima, kao i njegovo sprovođenje i planovi za dalje usklađivanje sa pravnom tekovinom EU takođe je bio tema sastanka. Predstavnici Evropske komisije konstatovali su napredak ostvaren u prenošenju pravne tekovine EU u crnogorsko zakonodavstvo od strane Crne Gore od proteklog sastanka Pododbora.

VII sastanak Zajedničkog konsultativnog odbora za civilno društvo između Crne Gore i Evropske unije održan je u Briselu 8. VII 2016. Na sastanku je razgovarano o ostvarenom napretku u pregovaračkom procesu Crne Gore i EU, s posebnim fokusom na agendu povezivanja u oblasti energetike i transporta, kao i 5. poglavља – Javne nabavke. Na sastanku je predstavljen novi saziv ZKO-a koji će u naredne dvije i po godine koliko traje mandat, u ime civilnog društva, pratiti pregovarački proces Crne Gore i davati konkretne preporuke u cilju njegovog unapređenja.

U Sutomoru je 15. IX 2016. održan **VII sastanak Zajedničkog konsultativnog odbora između Komiteta regionalnog i Crne Gore**. Sastanak, koji je bio posvećen razmatranju upravljanja čvrstim otpadom na lokalnom nivou, klimatskim promjenama i energetskoj efikasnosti, su otvorili predsjednik Opštine Bar Zoran Srzentić, ko-predsjedavajući Zajedničkog konsultativnog odbora Aleksandar Bogdanović i Hjui Mek Grat, v.d. generalnog direktora za evropske poslove u MVPEI Miodrag Radović i šefica Odjeljenja za politička pitanja u Delegaciji EU u Crnoj Gori Plamena Halačeva.

U Podgorici je 21. IX 2016. održan **IX sastanak Pododbora za poljoprivredu i ribarstvo**. Razmotren je napredak ostvaren u okviru sprovođenja obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koje se odnose na bilateralnu trgovinu osnovnim poljoprivrednim proizvodima i prerađenim poljoprivrednim proizvodima, kao i na statističke podatke u tim oblastima. Predmet razgovora bili su i rezultati ostvareni u oblasti zaštite geografskih oznaka, kao i tekuće i planirane aktivnosti u oblasti vinogradarstva. U dijelu sastanka posvećenog poljoprivredi i ruralnom razvoju, predstavljen je Budžet za poljoprivredu za 2016. i predstavnici EK informisani o sprovođenju Strategije i Akcionog plana za 11. poglavlje, pripremama za korištenje IPARD 2015-2020, kao i EU projektima podrške i podršci međunarodnih finansijskih institucija u oblasti poljoprivrede. U dijelu ribarstva su predstavljeni statistički podaci u bilateralnoj trgovini ribe i ribljih proizvoda, sprovođenje Strategije i Akcionog plana za 13. poglavlje i napredak u jačanju administrativnih kapaciteta, te aktivnosti u oblasti inspekcije i kontrole morskih resursa. Razmatrano je i stanje u oblasti bezbjednosti hrane, veterinarske i fitosanitarne politike, s fokusom na implementaciju Strategije i Akcionog plana za 12. poglavlje, prenos pravne tekovine EU i primjenu zakonodavstva, kao i na jačanje administrativnih i institucionalnih kapaciteta.

4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom Evropske unije

U izvještajnom periodu, dato je pozitivno mišljenje na ukupno 31 predlog zakona i podzakonskih akata.

JUL 2016		
1.	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o saradnji između Crne Gore i EUROJUST-a	MP

2.	Predlog zakona o potvrđivanju izmjene i dopune člana 8 Rimskog statuta Međunarodnog krivičnog suda i izmjena i dopuna Rimskog statuta Međunarodnog krivičnog suda koje su vezane za zločin agresije	MP
3.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upotrebi jedinica Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama i učešću pripadnika civilne zaštite, policije i zaposlenih u organima državne uprave u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu	MO
4.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani	MO
5.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru	MF
6.	Predlog zakona o izmjenama Zakona o poreskoj administraciji	MF
7.	Predlog zakona o potvrđivanju Protokola između Vlade Crne Gore i Vlade Češke Republike o saradnji u oblasti energetike i infrastrukture	ME
8.	Predlog zakona o upravljanju komunalnim otpadnim vodama	MORT
9.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti	MZ
10.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju	MZ
11.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama	MZLJMP
12.	Predlog uredbe o zaradama lica u službi u Vojsci Crne Gore	MO
13.	Predlog uredbe o izmjeni i dopunama Uredbe o posebnom dodatku na osnovnu zaradu, posebnim naknadama troškova i drugim primanjima za vrijeme rada u diplomatsko-	MVPEI

	konzularnom predstavništvu	
14.	Predlog uredbe o bližim zahtjevima za stavljanje na tržište i korišćenje hrane za životinje	MPRR
15.	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o kriterijumima za formiranje maksimalnih cijena ljekova	MZ
16.	Predlog uredbe o kriterijumima za stavljanje, odnosno skidanje ljekova sa liste ljekova	MZ

AVGUST 2016

17.	Predlog zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca	MUP
18.	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o mjerama države luke za sprječavanje, suzbijanje i otklanjanje nezakonitog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova	MPRR
19.	Predlog odluke o utvrđivanju visine novčane naknade pripadniku Vojske Crne Gore u misiji Ujedinjenih nacija za referendum u Zapadnoj Sahari "United Nations Mission for the Referendum in Western Sahara-MINURSO"	MO
20.	Predlog pravilnika o dopuni Pravilnika o načinu prevođenja profesionalnog vojnog lica iz jednog roda ili službe u drugi rod ili službu i proizvođenja civilnog lica u službi u Vojsci u profesionalno vojno lice, vojnika po ugovoru ili podoficira po ugovoru u podoficira ili oficira i podoficira ili oficira po ugovoru u oficira	MO

SEPTEMBAR 2016

21.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju	MP
22.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim	MP

	izvršiteljima	
23.	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o osnivanju Regionalne kancelarije za saradnju mladih	MPS
24.	Predlog zakona o snabdijevanju naftnim derivatima u slučaju poremećaja u snabdijevanju	ME
25.	Predlog zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata	MORT
26.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim komunikacijama	MIDT
27.	Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o identifikacionim dokumentima pomoraca (revidirana) broj 185	MRSS
28.	Predlog uredbe o izmjeni i dopunama Uredbe o načinu označavanja naziva naselja, ulica, trgova i zgrada i sadržaju i načinu vođenja evidencije	MUP
29.	Predlog uredbe o preporučenim mjerama za sprječavanje i smanjivanje kontaminacije patulinom u soku od jabuke i soku od jabuke koji je sastojak drugih pića	MPRR
30.	Predlog uredbe o načinu praćenja nivoa dioksina u hrani	MPRR
31.	Predlog odluke o obrazovanju Savjeta za reformu javne uprave	MUP

Od ukupnog broja datih mišljenja u **trećem kvartalu** 2016. godine, **13** akata sadrži sekundarne izvore prava EU, od čega **9** zakona i **4** podzakonska akta:

1.	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o saradnji između Crne Gore i EUROJUST-a	MP
2.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim izvršiteljima	MP

3.	Predlog zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca	MUP
4.	Predlog zakona o snabdijevanju naftnim derivatima u slučaju poremećaja u snabdijevanju	ME
5.	Predlog zakona o upravljanju komunalnim otpadnim vodama	MORT
6.	Predlog zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata	MORT
7.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju	MZ
8.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama	MZLJMP
9.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim komunikacijama	MIDT
10.	Predlog uredbe o bližim zahtjevima za stavljanje na tržište i korišćenje hrane za životinje	MPRR
11.	Predlog uredbe o preporučenim mjerama za sprječavanje i smanjivanje kontaminacije patulinom u soku od jabuke i soku od jabuke koji je sastojak drugih pića	MPRR
12.	Predlog uredbe o načinu praćenja nivoa dioksina u hrani	MPRR
13.	Predlog uredbe o kriterijumima za stavljanje, odnosno skidanje ljekova sa Liste ljekova	MZ

5. INSTRUMENT PRETPRISTUPNE PODRŠKE – IPA

5.1. IPA I - 2007-2013

U okviru sprovođenja pretpristupne podrške EU za period 2007-2013 nastavljene su redovne aktivnosti po pitanju nadgledanja sprovođenja odobrenih projekata I i II komponente i tenderskih procedura za III i IV komponentu Ipe.

5.1.1. I komponenta Ipe – Podrška tranziciji i izgradnja institucija

Projekti iz oblasti I komponente Ipe – Podrška tranziciji i izgradnja institucija za programe Ipe 2007-2013 se sprovode u skladu s planiranom dinamikom. Tokom izvještajnog perioda nastavljeno je sprovođenje projekata iz programa za 2012. i 2013.

5.1.2. II komponenta Ipe – Prekogranična saradnja

Kada je riječ o II komponenti Ipe, u izvještajnom periodu u Crnoj Gori se sprovodilo 50 prekograničnih projekata od čega je 28 bilateralnih projekata (Albanija-Crna Gora, Bosna i Hercegovina – Crna Gora, Crna Gora - Kosovo, Hrvatska – Crna Gora) i 22 projekta u okviru sprovođenja Ipa Jadranskog prekograničnog programa, dok su transnacionalni projekti Mediteranskog programa i Programa Jugoistočna Evropa završeni.

U okviru prekograničnog programa **Albanija – Crna Gora**, sprovodi se i strateški projekat „Rekonstrukcija graničnog prelaza Božaj – Hani i Hotit i izgradnja novog Grabon – Zatrijebačka Cijevna“

Kada je u pitanju prekogranični program **Bosna i Hercegovina-Crna Gora**, od 13 projekata ugovorenih u okviru trećeg Poziva za podnošenje predloga projekata, 7 projekata je u fazi realizacije.

U okviru prekograničnog programa **Hrvatska – Crna Gora**, objavljena su tri javna poziva za podnošenje prijedloga projekata i ugovoreno ukupno 18 projekata. U toku je implementacija 6 projekata ugovorenih u okviru Trećeg poziva.

U toku izvještajnog perioda u okviru Programa prekogranične saradnje **Crna Gora – Kosovo** u toku je implementacija 9 projekata odabranih za finansiranje u okviru Prvog ponovljenog poziva. U cilju uspješne realizacije podržanih projekata, ZTS je u saradnji sa projektom CBIB+ II organizovao obuku za korisnike na temu *Projektno izvještavanje u okviru EU projekata*, u Plavu u periodu od 24-25. VIII 2016.

Izvještajni period su obilježile i redovne nadgledne posjete projektima koji se finansiraju u Crnoj Gori u okviru Prvog poziva za projekte. Cilj posjeta je podrška u sprovođenju projekata, u pripremi narativnih i finansijskih izvještaja, izvještaja o napretku realizacije projekata koji se podnose Delegaciji EU u Podgorici, rješavanje mogućih nedoumica i sl. Posjete su obavili predstavnici ZTS i MVPEI.

U okviru prekograničnog programa **Srbija – Crna Gora**, u izvještajnom periodu u okviru Trećeg poziva odobreno je 6 projekata, koji su u fazi ugovaranja.

Kada je riječ o **IPA Jadranskom prekograničnom programu**, u toku je bila realizacija 22 projekata koji bi trebalo da se završe do 31. XII 2016. Objavljen je ciljani poziv usmjeren na strategiju EUSAIR 11. II 2016. koji je bio otvoren do 1. III 2016. Sastanak 21. Zajedničkog odbora za nadgledanje održan je u Akvili, dok je 22. sastanak Zajedničkog odbora za nadgledanje održan u Rimu 26. IX 2016.

Svi projekti u okviru **Mediteranskog programa i programa Jugoistočna Evropa (SEE i MED)** su završeni.

5.1.3. III komponenta Ipe – Regionalni razvoj

Sredstvima III komponente Ipe – Regionalni razvoj nastavljeno je sprovođenje infrastrukturnih projekata u oblasti zaštite životne sredine i saobraćaja, ukupne vrijednosti 22,2 miliona eura. Tokom izvještajnog perioda intenzivirane su aktivnosti na evaluaciji tendera za ugovore u okviru navedenih projekata, kako bi svi ugovori bili potpisani tokom 2016.

5.1.4. IV komponenta Ipe – Razvoj ljudskih resursa

Sredstvima IV komponente Ipe – Razvoj ljudskih resursa nastavljeno je sprovođenje projekata u oblasti zapošljavanja, obrazovanja i socijalne politike ukupne vrijednosti 6,56 miliona eura. U izvještajnom periodu nastavljene su aktivnosti u vezi s ugovaranjem sredstava u skladu s pravilima decentralizovanog sistema upravljanja.

5.1.5. V komponenta Ipe – Ruralni razvoj

U vezi sa sprovođenjem sredstava V komponente Ipe – Ruralni razvoj, završen je javni poziv za dodjelu podrške prerađivačkom sektoru u poljoprivredi kroz program nalik *IPARD II*. Ovaj projekat bespovratne podrške ima za cilj jačanje subjekata u poslovanju s hranom životinjskog i biljnog porijekla, prije svega u dijelu dostizanja nacionalnih i standarda EU u pogledu higijenske i zdravstvene ispravnosti hrane koja se proizvodi.

5.1.6. Višekorisnički programi Ipe

U okviru Višekorisničkog programa Ipe, Evropska komisija je nastavila s radom na finalizaciji programa za 2017. za koji je opredijeljen indikativni iznos od 354,3 miliona eura. U narednom periodu se očekuje i usvajanje akcijskih dokumenata.

5.1.7. Zapadnobalkanski investicijski okvir (ZIO)

U skladu s ustaljenom praksom ZIO, 2. IX 2016. završen je *XVI poziv za dostavljanje projektnih prijava za tehničku podršku pripremi projekata*. Zbog ograničenosti dostupnih sredstava, poziv je bio ograničen samo na predloge koji imaju za cilj unapređenje već odobrenih projekata. Shodno tome, Crna Gora je predložila jedan projekat – *Rekonstrukcija željezničke linije Bar-Vrbnica – glavni projekti za zamjenu signalnog sistema u 5 stanica (Golubovci, Zeta, Virpazar, Sutomore i Bar)*. Predloženi iznos bespovratnih sredstava EU je 1,5 miliona eura, a ocjena prijave biće sprovedena u skladu s uobičajenom procedurom ZIO.

Evropska komisija je raspisala II poziv za dostavljanje projektnih prijava za sufinansiranje investicija koje doprinose regionalnoj infrastrukturnoj povezanosti. Poziv je otvoren od 9. IX 2016, a krajnji rok za podnošenje projektnih prijava posredstvom Kancelarije nacionalnog koordinatora za Ipu je 31. XII 2016.

5.1.8. Programi EU

Crna Gora učestvuje u sljedećim programima Unije, za koje će iz Instrumenta prepristupne podrške biti obezbijedena sredstva za pokrivanje dijela troškova učešća: Horizont 2020 (*Horizon 2020*), Erasmus+, Kreativna Evropa (*Creative Europe*), Cosme, Evropa za građane (*Europe for Citizens*) i Carine 2020 (*Customs 2020*), Evropski program za zapošljavanje i inovacije (*EaSI*) i Fiskalis 2020 (*Fiscalis 2020*). Tokom izvještajnog perioda, nastavljene su aktivnosti na uplati prispjelih obaveza za učešće u programima i refundaciji dijela troškova učešća iz Ipe.

5.1.9.Ostalo

U cilju programskog ocjenjivanja Ipa u oblasti ekonomskog upravljanja, ekspertkinja angažovana od strane Evropske komisije ocjenjivala je projekte

resornih ministarstava i institucija za programski period 2008-2013. Nacrt ekspertskog izvještaja očekuje se krajem 2016.

5.2. IPA II - 2014-2020

Kada je riječ o novoj finansijskoj perspektivi Ipe, u izvještajnom periodu nastavljene su aktivnosti na programiranju odnosno pripremi akcijskih dokumenata za program Ipe 2016 i definisanju programskog okvira za Ipu 2017.

U okviru redovnog konsultativnog procesa prilikom programiranja, program Ipa 2016 predstavljen je predstavnicima civilnog društva 28. VII 2016.

Crna Gora je nastavila rad na ispunjenju preduslova za dobijanje akreditacije za indirektno upravljanje programom Ipard II (2014-2020). Sektorski nadgledni odbor za program Ipard II održan je 7. VII 2016.

5.2.1. Regionalna i teritorijalna saradnja

U okviru prekograničnog programa **Crna Gora-Albanija** raspisan je Prvi poziv za dostavljanje projektih predloga 15. VII 2016, s rokom dostavljanja projektnih predloga do 13. IX 2016. Svečana konferencija povodom objave prvog Poziva je održana 22. VII 2016. U cilju prezentacije Prvog poziva potencijalnim aplikantima održane su Info sesije u Crnoj Gori: 22. VII 2016. u Podgorici i 27. VII 2016. u Beranama i Albaniji: 25. VII 2016. u Skadru i 26. VII 2016. u Lježu. Drugi sastanak Projektnog odbora održan je 27. VII 2016, u Kolašinu.

U okviru programa prekogranične saradnje **Crna Gora - Kosovo**, 27. VII 2016, održan je sastanak Operativnih struktura putem video konferencije kako bi se našlo riješenje za sporni član bilateralnog i partnerskog sporazuma. Dogovor operativnih struktura još uvijek nije postignut.

Kada je u pitanju prekogranični program **Bosna i Hercegovina - Crna Gora**, održan je drugi sastanak Zajedničkog odbora za nadgledanje 22. VII, putem video konferencije i donijeta je odluka o tematskim prioritetima koji će biti podržani u okviru Prvog poziva. Operativne strukture su nastavile s aktivnostima u cilju pripreme Prvog poziva i u izvještajnom periodu je održan Forum za traženje partnera u Bijelom Polju (29. IX) i Sarajevu (26. IX). Sporazum o partnerstvu s Bosnom i Hercegovinom koji se tiče sprovođenja

ugovora o tehničkoj podršci je potpisан 29. VII. Na osnovu odluke operativnih struktura objava Prvog poziva je odložena za oktobar 2016.

Za prekogranični program **Srbija-Crna Gora**, održan je drugi sastanak Odbora za nadgledanje putem video konferencije. Na ovom sastanku članovi Odbora za nadgledanje su se dogovorili oko tematskih prioriteta koji će biti podržani u okviru Prvog poziva. Sporazum o partnerstvu koji se tiče sprovođenja ugovora o tehničkoj podršci je potpisан 18. VIII 2016. U izvještajnom periodu održan je prvi sastanak Odbora za sprovođenje ugovora o tehničkoj pomoći, 13. IX 2016, na kojem je usvojen Pravilnik o radu.

Kada je u pitanju trilateralni program **Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora**, zatvoren je Prvi poziv za dostavljanje predloga projekata 15. VI 2016. i u toku je evaluacija predloga projekata. Prvi sastanak Zajedničkog odbora za ocjenjivanje je održan u Zagrebu (1-2. IX).

Tehnički sastanak za trilateralni program **Italija-Albanija-Crna Gora** se održao u Tirani, Albanija, 27. VII 2016, na kojem su se učesnici sastanka složili o principu koji se odnosi na implementaciju Tematskih projekata u okviru programa, u skladu sa odlukama koje će biti preduzete od strane Odbora za nadgledanje.

U okviru **Dunavskog transnacionalnog programa**, ocjenjivanje projekata iz Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata je u toku. Očekuje se da će ugovaranje početi krajem 2015. ili početkom 2016. Održan je i sastanak trećeg Zajedničkog odbora za nadgledanje, 27-28. IX 2016.

U okviru **MED programa**, drugi sastanak Odbora za ocjenjivanje održan je 26. IX 2016. Završen je Drugi korak ocjenjivanja projektnih prijedloga pristiglih u okviru prvog poziva za modularne i horizontalne projekte. Drugi sastanak Odbora za nadgledanje održan je 27. IX 2016. U toku je definisanje Prioriteta 4, koji se odnosi na Jačanje i upravljanje oblasti Mediterana.

U okviru **Jadransko-jonskog programa (ADRION)** ocjenjivanje predloga projekata iz Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata je u toku.

5.2.2. Javnost i vidljivost

U izvještajnom periodu nastavljene su aktivnosti na izradi Komunikacionog akcionog plana za Nacionalni program Ipa 2014, i sa tim

ciljem su prikupljane informacije od resornih ministarstava koja realizuju aktivnosti u okviru relevantnih akcija.

Povodom obilježavanja Evropskog dana saradnje, u saradnji sa Opštinom Ulcinj organizovan je javni skup na kojem su predstavljeni rezultati ostvareni u okviru prekograničnih i transnacionalnih programa, kao i mogućnosti za realizaciju projekata u okviru finansijske perspektive 2014-2020.

MF	Ministarstvo finansija
MUP	Ministarstvo unutrašnjih poslova
MORT	Ministarstvo održivog razvoja i turizma
MPRR	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
MVPEI	Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija
MRSS	Ministarstvo rada i socijalnog staranja
MPS	Ministarstvo prosvjete i sporta
MLJMP	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava
ME	Ministarstvo ekonomije
MZ	Ministarstvo zdravlja
MIDT	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije
MP	Ministarstvo pravde
MN	Ministarstvo nauke
MO	Ministarstvo odbrane
MK	Ministarstvo kulture
MSP	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva
SSP	Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
DEU	Delegacija Evropske unije
IPF	Instrument za podršku infrastrukturnim projektima
POSP	Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje
UNDP	Razvojni program Ujedinjenih nacija
IPARD	IPA Program za poljoprivredu i ruralni razvoj
OP	Operativni program
EEAS	Evropske službe za vanjske poslove
CFCU	Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći
JIE	Jugoistočna Evropa